

PROF. DR. H. ÖRCÜN BARIŞTA
(1942-2017)

Muhammet GÖRÜR¹

Kitapları, yazdıkları, okudukları ve çalışmaları ile bambaşka bir dünyanın içinde; İnsanların sanata ve estetiğe çok de önem vermediği bir coğrafyada, Türk Sanatı Tarihi'ne adanmış bir Kalp.

İstiklal Savaşı Adana Cephesi Komutanı ve İlk Mebuslardan Sinan TEKELİOĞLU'nun kızı olan Hatice Örcün TEKELİOĞLU 1942 yılında Adana'da doğdu.

İlk, orta ve lise öğrenimini T.E.D. Ankara Koleji'nde tamamladı. İlkokuldan itibaren sosyal ve sportmen kişiliği ile ön plana çıkan BARIŞTA, okulun halkoyunları, izcilik, voleybol ve basketbol takımlarında görev almıştır. Okulun voleybol takımının yurt içi ve yurtdışındaki yarışmalarda takım kaptanı olarak görev yapmıştır.

1960 yılında Orhan BARIŞTA ile evlendi. Çiftin İbrahim ismini verdikleri bir oğulları dünya ya geldi. İbrahim-Ayşın BARIŞTA çiftinden de, Sinan ve Yeşim isiminde iki torunları oldu.

Üniversite öğrenimi için tercih ettiği Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü'nünden 1969 yılında mezun oldu.

Meslek hayatına 1970 yılında Ankara Tevfik Fikret Lisesi ve Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğretmen olarak başladı.

1976'da Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü'nden İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi'nden 16. Yüzyıla Ait Bitkisel Bezemeli Bohçalar konulu yüksek lisans tezi ile Bilim Uzmanı ünvanını, daha sonra aynı bölümde 16. Yüzyıldan bu yana Türk Saray ve Saray Dışı İşlemeleri Arasındaki Benzerlik ve Farklılıklar konulu doktora teziyle de 1980 yılında doktor ünvanı aldı.

¹ Yrd. Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Öğretim Üyesi

Muhammet Görür

1982-1983 / 1987-1988 yıllarında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Resim Bölümü Başkanı;1986-1988 yıllarında Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Bölümü Başkanı olarak görev yapmıştır.

Sanat tarihi doçenti olduktan sonra, 1988 yılında profesör olan BARIŞTA, 1988-1989 yıllarında Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Arkeoloji-Sanat Tarihi Bölümü Başkanı; 1989 yılında Selçuk Üniversitesi Türk El Sanatlarını Uygulama ve Araştırma Merkezi Başkanı oldu.

1992 yılında Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Arkeoloji-Sanat Tarihi Bölümüne Profesör ve Bölüm Başkanı olarak atandı. 2001 yılına kadar bölüm başkanlığına devam etti.

1992-1999 yıllarında Gazi Üniversitesi Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesi Dekanı olarak görev yaptı. 1992 yılında Gazi Üniversitesi Türk El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi Başkanı oldu. Bu görevi 2003 yılına kadar sürdürmüştür.

1983 yılında 44. Devlet Resim ve Heykel Sergisi'ne Gazi Eğitim Fakültesi'ni temsilen seçici kurul üyeliği, 1986 yılında 1.Türk Süsleme Sanatları Jürisine Kültür ve Turizm Bakanlığını temsilen seçici kurul üyeliği yaptı. 1985 yılında Atatürk Yüksek Kurulu Atatürk Barış Ödülü Rozet ve Plaket yarışması jürisinde Atatürk Yüksek Kurulu danışmanı olarak çalıştı. 1986 yılında Başbakanlık Devlet Nişan ve Madalya Jürisinde seçici kurul, Kültür ve Turizm Bakanlığı İstiklal Marşı ve Mehmet Akif Ersoy Anıtı Yarışması'nda seçici kurul üyesi olarak görev aldı. 1985 yılında Sofya'da yapılan 23. UNESCO Genel Konferansında Kültür ve Turizm Bakanlığını temsilen danışmanlık yaptı. 1986 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğünce verilen Sanat Eserleri Yayın Danışma Kurulu Üyeliği, Fikir ve Sanat Eserleri Dairesince verilen Türkiye Güzel Sanat Eseri Sahipleri Meslek Birliği Teknik Bilim Kurulu Üyeliği ile 1987-1990 yıllarında Trabzon ve Antalya Kültür Varlıklarını Koruma Kurullarında başkanlık ve üyelik görevlerinde bulundu.

UNESCO Milli Komisyonu Kültür Kolunda çalıştı. 11-19 Ekim 1997 tarihinde Pakistan'ın İslamabad şehrinde düzenlenen Cultural Dimensions of Development konulu 8. Uluslararası D-8 Sempozyumuna Kültür Bakanlığı tarafından görevlendirilerek katıldı.“A Glance To Traditional Turkish Arts From The Dimensions of the Cultural Development“ konulu bildiri sundu.1998 yılında

Prof. Dr. H. Örcün Barışta

Pakistan, Lahore National College of Arts'da UNESCO'nun sponsorluğunda 2-13 Mart 1998 tarihleri arasında düzenlenen International Workshop On Natural Dyes konulu etkinliğe Türk Tekstil Sanatı Turkish Textiles konulu dersler veren konferansçı olarak katıldı. Bu workshoptan aynı zamanda Natural Dye Techniques kursu sertifikası aldı.

1996 yılında Gazi Üniversitesi'nden Teşvik Ödülü alan BARIŞTA; 1997 yılında Ankara Kültür Varlıklarını Koruma Kuruluna üye olarak atandı. Aynı kurulun başkanı olarak 2000 yılına kadar bu göreve devam etti. 1996 yılında "İstanbul-Eyüpsultan-Saliha Sultan Çeşmesi"; 1997-1998 yıllarında "İstanbul-Eyüpsultan Cafer Paşa Türbesi; 1999 yılında "Ankara-Eyne Bey Hamamı" kazılarını yürüttü.

2000 yılında Gazi Üniversitesi'nin yayınladığı Gazi Sanat Dergisi'nde Yayın Kurulu üyeliği yaptı. 2002 yılında Folklor Araştırmaları Kurumundan 2001 Yılı Türk Halk Kültürüne Hizmet Ödülü ve Motif Halk Oyunları Eğitim Derneği Gençlik ve Spor Kulübünden 2003 Maddi Folklor Ürünlerini Derleme Ödülü aldı.

2005 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Geleneksel Türk El Sanatları Üretici ve Sanatkarlarının Sorunlarının Araştırılarak, El Sanatlarının Geliştirilmesi, Korunması ve Gelecek Kuşaklara Aktarılması İçin Alınması Gerekli Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu (10/128) nda uzman olarak görev yaptı.

Prof. Dr. H. Örcün BARIŞTA, 2006 yılında Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü'ne Profesör olarak atandı. 2009 Eylül ayında da Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü'nden emekli oldu.

BARIŞTA'nın Türk işlemlerinin motifleri ve işleme teknikleri ile ilgili Türkçe, İngilizce genişletilmiş ikinci baskılı iki kitabı; Türkiye Cumhuriyeti Dönemi öncesi Türk el sanatları ile ilgili Türkçe, İngilizce genişletilmiş ikinci baskılı bir kitabı; Türk işleme sanatı tarihi ile ilgili bir; Osmanlı İmparatorluğu Dönemi Türk İşlemleri ile ilgili iki; Cumhuriyet Dönemi Türk işlemleri ile ilgili bir; İstanbul Çeşmeleri ile ilgili beş; İstanbul'daki Kuşevleri ile ilgili bir ve Türkiye Cumhuriyeti Dönemi Halk Plastik Sanatları ile ilgili bir kitabı; 2 cilt Türk El Sanatları ve Osmanlı İmparatorluğu Dönemi İstanbul Cami ve Türbelerinden Ağaç İşleri ile ilgili bir kitabı vardır. Türk El sanatları, iskele binaları, çeşmeler ve kuşevleriyle ilgili ulusal ve uluslararası

Muhammet Görür

kongre ve sempozyumlarda sunduğu Türkçe- İngilizce çok sayıda bildirisi; Türkçe, İngilizce ve Fransızca olmak üzere çok sayıda makalesi ve ansiklopedi maddesi bulunmaktadır.

Prof. Dr. H. Örcün BARIŞTA; kimilerine göre *erkek gibi kadın*, kimilerine göre *kadın gibi kadın*'dı. Kimilerinin öğretmeni, kimilerinin de Annesi'ydi.

Bilgiye, öğrenmeye, kendini geliştirmeye, sürekli araştırmaya her zaman çok değer verirdi.

Bir türlü yakasını kurtaramadığı sigara (Maltepe sigarası) tiryakiliği, talihsiz hastalığında da başrolü üstlendi. Yavaş yavaş ortaya çıkan belirtiler, görme bozukluklarına neden olduğunda bile göremezsem günlük hayatımı nasıl yaşarım endişesinden çok; ilk sözleri, *"Ben göremezsem nasıl okurum, nasıl yazarım olmuştur?"* Yazamazsa yaşayamayacağını çok iyi biliyordu²...

15 Ağustos 2017 tarihinde aramızdan ayrılan BARIŞTA, 17 Ağustos 2017'de Ankara Cebeci Asri Mezarlığından, Ailesi ve Sevenleri tarafından bu dünyadaki son yolculuğuna uğurlanmıştır. Mekânın Cennet Olsun Sevgili Hocam...

Merhume Prof. Dr. H. Örcün BARIŞTA saha çalışması sırasında

² Emin EVRENKAYA, <http://eminevrnkaya.blogspot.com.tr/2017/08/orcun-barsta.html>. 16 Ağustos 2017.

Prof. Dr. H. Örcün Barışta

Merhume Prof. Dr. H. Örcün BARIŞTA torunlarıyla

Muhammet Görür

Merhume Prof. Dr. H. Örcün BARIŞTA konferans sırasında